

PH-T
2009

GS.TS. PHẠM HỒNG THÁI
PGS.TS. ĐINH VĂN MẬU

LUẬT HÀNH CHÍNH VIỆT NAM

ĐẠI HỌC QUỐC GIA HÀ NỘI
TRUNG TÂM THÔNG TIN THƯ VIỆN

V-T4/ 909

NHÀ XUẤT BẢN GIAO THÔNG VẬN TẢI

MỤC LỤC

PHẦN I: QUẢN LÝ HÀNH CHÍNH NHÀ NƯỚC VÀ LUẬT HÀNH CHÍNH	7
Chương I: KHÁI NIỆM VÀ NGUYÊN TẮC QUẢN LÝ HÀNH CHÍNH NHÀ NƯỚC.....	7
I. KHÁI QUÁT CHUNG VỀ QUẢN LÝ HÀNH CHÍNH NHÀ NƯỚC	7
1. Quản lý nhà nước là một dạng quản lý xã hội.....	7
2. Quản lý hành chính nhà nước- một loại hình quản lý nhà nước.....	14
3. Hoạt động quản lý hành chính nhà nước theo quy định Hiến pháp	21
II. CÁC NGUYÊN TẮC QUẢN LÝ HÀNH CHÍNH NHÀ NƯỚC	25
1. Khái niệm nguyên tắc quản lý hành chính nhà nước	25
2. Hệ thống và nội dung các nguyên tắc quản lý hành chính nhà nước.....	27
Chương II: LUẬT HÀNH CHÍNH LÀ NGÀNH LUẬT VỀ TỔ CHỨC VÀ HOẠT ĐỘNG QUẢN LÝ HÀNH CHÍNH NHÀ NƯỚC	37
I. KHÁI NIỆM VỀ LUẬT HÀNH CHÍNH.....	37
1. Khái niệm chung.....	37
2. Đối tượng điều chỉnh của Luật hành chính.....	40
3. Phương pháp điều chỉnh của Luật hành chính.....	41
4. Nội dung của Luật hành chính (hệ thống Luật hành chính)	43
II. LUẬT HÀNH CHÍNH TRONG HỆ THỐNG PHÁP LUẬT VIỆT NAM	44
1. Vai trò của Luật hành chính.....	44
2. Quan hệ của Luật hành chính với các ngành luật khác trong hệ thống pháp luật	48
Chương III: NGUỒN CỦA LUẬT HÀNH CHÍNH VIỆT NAM	54
I. KHÁI NIỆM VÀ CÁC LOẠI NGUỒN CỦA LUẬT HÀNH CHÍNH VIỆT NAM	54

1. Khái niệm nguồn của Luật hành chính Việt Nam	54
2. Phân loại nguồn Luật hành chính	55
3. Hệ thống hóa nguồn Luật hành chính.....	60
Chương IV: QUY PHẠM PHÁP LUẬT HÀNH CHÍNH VÀ QUAN HỆ PHÁP LUẬT HÀNH CHÍNH.....	63
I. KHÁI NIỆM, NỘI DUNG VÀ ĐẶC TRƯNG CỦA QUY PHẠM PHÁP LUẬT HÀNH CHÍNH.....	63
1. Khái niệm.....	63
2. Đặc trưng của quy phạm pháp luật hành chính	66
II. CƠ CẤU QUY PHẠM PHÁP LUẬT HÀNH CHÍNH	67
III. PHÂN LOẠI QUY PHẠM PHÁP LUẬT HÀNH CHÍNH	69
IV. HIỆU LỰC CỦA QUY PHẠM PHÁP LUẬT HÀNH CHÍNH	71
1. Hiệu lực về thời gian.....	72
2. Hiệu lực về không gian	74
3. Hiệu lực về phạm vi	74
V. THỰC HIỆN QUY PHẠM PHÁP LUẬT HÀNH CHÍNH	74
VI. QUAN HỆ PHÁP LUẬT HÀNH CHÍNH	76
1. Khái niệm quan hệ pháp luật hành chính	76
2. Đặc điểm của quan hệ pháp luật hành chính.....	79
3. Phân loại quan hệ pháp luật hành chính	82
4. Cơ sở phát sinh, thay đổi, chấm dứt quan hệ pháp luật hành chính	84
Chương V: KHOA HỌC LUẬT HÀNH CHÍNH VIỆT NAM.....	85
I. QUAN NIỆM VỀ KHOA HỌC LUẬT HÀNH CHÍNH VIỆT NAM.....	85
1. Đối tượng nghiên cứu.....	85
2. Phương pháp luận và các phương pháp nghiên cứu của khoa học luật hành chính	87
3. Mối tương quan giữa khoa học Luật hành chính với các khoa học khác.....	90
Phần II: CHỦ THỂ CỦA LUẬT HÀNH CHÍNH VIỆT NAM	94

Chương VI: CƠ QUAN HÀNH CHÍNH NHÀ NƯỚC - CHỦ THỂ CƠ BẢN CỦA LUẬT HÀNH CHÍNH VIỆT NAM	94
I. KHÁI QUÁT CHUNG VỀ CHỦ THỂ LUẬT HÀNH CHÍNH VIỆT NAM	94
1. Chủ thể Luật hành chính	94
2. Năng lực pháp luật hành chính và năng lực hành vi pháp luật hành chính	94
II. KHÁI NIỆM VÀ ĐẶC ĐIỂM CỦA CƠ QUAN HÀNH CHÍNH NHÀ NƯỚC	97
1. Cơ quan nhà nước	97
2. Những đặc điểm đặc thù của cơ quan hành chính nhà nước	100
III. PHÂN LOẠI CÁC CƠ QUAN HÀNH CHÍNH NHÀ NƯỚC	101
IV. HỆ THỐNG CÁC CƠ QUAN QUẢN LÝ HÀNH CHÍNH NHÀ NƯỚC	105
V. CHÍNH PHỦ CƠ QUAN HÀNH CHÍNH NHÀ NƯỚC CAO NHẤT	106
1. Vị trí, tính chất của Chính phủ	106
2. Nhiệm vụ, quyền hạn và thẩm quyền của Chính phủ	111
3. Cơ cấu tổ chức của Chính phủ	113
4. Nhiệm vụ và quyền hạn của Thủ tướng Chính phủ	115
VI. TỔ CHỨC VÀ HOẠT ĐỘNG CỦA BỘ, CƠ QUAN NGANG BỘ	116
1. Quan niệm về Bộ	116
2. Vai trò, nhiệm vụ quyền hạn của Bộ trưởng	119
3. Cơ cấu tổ chức của bộ	126
VII. CƠ QUAN HÀNH CHÍNH NHÀ NƯỚC Ở ĐỊA PHƯƠNG	127
1. Vị trí, tính chất pháp lý của Ủy ban nhân dân	127
2. Nhiệm vụ và quyền hạn của Ủy ban nhân dân	128
3. Hình thức làm việc của Ủy ban nhân dân	129
4. Cơ quan chuyên môn thuộc Ủy ban nhân dân	131
4.1. Vị trí, chức năng của cơ quan chuyên môn thuộc Ủy ban nhân dân	131
4.2. Nhiệm vụ, quyền hạn của cơ quan chuyên môn thuộc Ủy ban nhân dân	132

4.3. Chế độ làm việc của cơ quan chuyên môn.....	133
5. Vấn đề cải cách bộ máy hành chính nhà nước.....	134
6. Phân chia hành chính - lãnh thổ	138
Chương VII: QUY CHẾ LÀM VIỆC CỦA CƠ QUAN HÀNH CHÍNH NHÀ NƯỚC	141
I. QUAN NIỆM QUY CHẾ LÀM VIỆC CỦA CƠ QUAN NHÀ NƯỚC.....	141
II. QUY CHẾ LÀM VIỆC CỦA CHÍNH PHỦ.....	142
1. Phân công công tác và quan hệ công tác của Chính phủ.....	143
2. Hình thức làm việc	146
III. QUY CHẾ LÀM VIỆC CỦA BỘ, CƠ QUAN NGANG BỘ (SAU ĐÂY GỌI CHUNG LÀ BỘ).....	149
1. Phân công công tác và quan hệ công tác	150
2. Chế độ giải quyết các công việc	152
IV. QUY CHẾ LÀM VIỆC CỦA ỦY BAN NHÂN DÂN	155
1. Phân công công tác và quan hệ công tác	155
2. Hình thức làm việc Ủy ban nhân dân	162
3. Quy định về các mặt công tác cụ thể của Ủy ban nhân dân.	163
Chương VIII: CÔNG VỤ, CÔNG CHỨC, VIÊN CHỨC	168
I. KHÁI NIỆM VÀ NHỮNG NGUYÊN TẮC CỦA CÔNG VỤ NHÀ NƯỚC.....	168
1. Khái niệm công vụ nhà nước	168
2. Phân biệt công vụ và dịch vụ công	169
3. Các nguyên tắc của công vụ nhà nước	178
II. KHÁI NIỆM CÁN BỘ, CÔNG CHỨC NHÀ NƯỚC	181
1. Khái niệm "cán bộ"	181
2. Khái niệm công chức nhà nước	187
3. Viên chức nhà nước	195
4. Phân loại công chức	196
III. CÁC QUYỀN, NGHĨA VỤ CỦA CÁN BỘ, CÔNG CHỨC VÀ BẢO ĐẢM PHÁP LÝ ĐỐI VỚI CÁN BỘ, CÔNG CHỨC.....	200

IV. TUYỂN DỤNG, SỬ DỤNG, QUẢN LÝ CÁN BỘ, CÔNG CHỨC	203
1. Tuyển dụng.....	203
2. Quản lý công chức	206
V. CHẾ ĐỘ HƯU TRÍ VÀ CHẾ ĐỘ THÔI VIỆC	207
1. Chế độ hưu trí	207
2. Chế độ thôi việc.....	208
V. KHEN THƯỞNG KỶ LUẬT ĐỐI VỚI CÁN BỘ, CÔNG CHỨC NHÀ NƯỚC.....	210
1. Khen thưởng	210
2. Trách nhiệm kỷ luật đối với cán bộ, công chức nhà nước	211
VI. TRÁCH NHIỆM CÔNG VỤ	213
1. Quan niệm về trách nhiệm công vụ	213
2. Đặc điểm của trách nhiệm công vụ.....	216
VII. VẤN ĐỀ XÂY DỰNG ĐỘI NGŨ CÁN BỘ, CÔNG CHỨC	221
Chương IX: CÁC TỔ CHỨC XÃ HỘI - CHỦ THỂ CỦA LUẬT HÀNH CHÍNH	225
I. KHÁI NIỆM, PHÂN LOẠI CÁC TỔ CHỨC XÃ HỘI.....	225
II. SỰ ĐIỀU CHỈNH CỦA PHÁP LUẬT ĐỐI VỚI HOẠT ĐỘNG CỦA CÁC TỔ CHỨC XÃ HỘI	229
III. NHỮNG HÌNH THỨC QUAN HỆ GIỮA CÁC TỔ CHỨC XÃ HỘI VÀ CÁC CƠ QUAN NHÀ NƯỚC.....	233
1. Sự hợp tác phát sinh trong quá trình thiết lập các cơ quan nhà nước.....	233
2. Sự hợp tác phát sinh trong quá trình xây dựng pháp luật	233
3. Sự hợp tác trong lĩnh vực thực hiện pháp luật.....	234
4. Quan hệ kiểm tra, giám sát	235
Chương X: CÔNG DÂN - CHỦ THỂ CỦA LUẬT HÀNH CHÍNH	237
I. QUY CHẾ PHÁP LÝ - HÀNH CHÍNH CỦA CÔNG DÂN	237
II. CÁC QUYỀN, TỰ DO, NGHĨA VỤ CỦA CÔNG DÂN TRONG QUẢN LÝ HÀNH CHÍNH NHÀ NƯỚC	239

1. Các quyền, tự do và nghĩa vụ của công dân trong lĩnh vực hành chính - chính trị.....	239
2. Các quyền, tự do và nghĩa vụ của công dân trong lĩnh vực kinh tế, văn hóa - xã hội.....	241
3. Các quyền, tự do cá nhân của công dân.....	242
III. ĐỊA VỊ PHÁP LÝ - HÀNH CHÍNH CỦA NGƯỜI NƯỚC NGOÀI, NGƯỜI KHÔNG CÓ QUỐC TỊCH Ở VIỆT NAM.....	242
IV. SỰ BẢO ĐẢM PHÁP LÝ - HÀNH CHÍNH CÁC QUYỀN, TỰ DO, NGHĨA VỤ CỦA CÔNG DÂN.....	243
PHẦN III: HÌNH THỨC VÀ PHƯƠNG PHÁP QUẢN LÝ CỦA CƠ QUAN HÀNH CHÍNH NHÀ NƯỚC.....	246
Chương XI: HÌNH THỨC VÀ PHƯƠNG PHÁP QUẢN LÝ CỦA CƠ QUAN HÀNH CHÍNH NHÀ NƯỚC.....	246
I. KHÁI NIỆM VÀ HỆ THỐNG CÁC PHƯƠNG PHÁP QUẢN LÝ CỦA CƠ QUAN HÀNH CHÍNH NHÀ NƯỚC.....	246
1. Khái niệm phương pháp quản lý của cơ quan hành chính nhà nước.....	246
2. Hệ thống các phương pháp quản lý của các cơ quan hành chính nhà nước.....	249
II. KHÁI NIỆM VÀ HỆ THỐNG CÁC HÌNH THỨC HOẠT ĐỘNG CỦA CÁC CƠ QUAN HÀNH CHÍNH NHÀ NƯỚC.....	252
1. Khái niệm hình thức hoạt động của các cơ quan hành chính nhà nước.....	252
2. Hệ thống các hình thức hoạt động của các cơ quan hành chính nhà nước.....	253
III. THUYẾT PHỤC VÀ CƯỜNG CHẾ TRONG QUẢN LÝ HÀNH CHÍNH NHÀ NƯỚC.....	257
1. Sự cần thiết thuyết phục và cưỡng chế trong quản lý hành chính nhà nước.....	257
2. Cưỡng chế hành chính và đặc điểm của cưỡng chế hành chính.....	260

3. Các loại biện pháp cưỡng chế hành chính.....	263
Chương XIII: TRÁCH NHIỆM HÀNH CHÍNH	266
I. KHÁI NIỆM VÀ MỤC ĐÍCH CỦA TRÁCH NHIỆM HÀNH CHÍNH.....	266
1. Khái niệm trách nhiệm hành chính	266
2. Mục đích của trách nhiệm hành chính	269
II. VI PHẠM HÀNH CHÍNH	270
1. Các dấu hiệu của vi phạm hành chính.....	270
2. Các yếu tố cấu thành của vi phạm hành chính	271
III. CÁC CƠ QUAN CÓ THẨM QUYỀN QUY ĐỊNH HÀNH VI VI PHẠM HÀNH CHÍNH VÀ CÁC HÌNH THỨC, BIỆN PHÁP XỬ LÝ.....	276
IV. CÁC NGUYÊN TẮC XỬ LÝ VI PHẠM HÀNH CHÍNH.....	277
1. Nguyên tắc pháp chế	277
2. Mọi vi phạm hành chính phải được phát hiện kịp thời, xử lý công minh, nhanh chóng theo đúng pháp luật.....	277
3. Nguyên tắc bình đẳng, công khai, nhân đạo trong xử lý vi phạm hành chính	278
V. CÁC HÌNH THỨC XỬ PHẠT VI PHẠM HÀNH CHÍNH, CÁC BIỆN PHÁP XỬ LÝ HÀNH CHÍNH KHÁC.....	279
1 Các biện pháp xử phạt hành chính	279
2. Các biện pháp hành chính khác.....	282
VI. CÁC CƠ QUAN CÓ QUYỀN XỬ PHẠT VI PHẠM HÀNH CHÍNH.....	283
VII. THỦ TỤC XỬ PHẠT HÀNH CHÍNH.....	285
Chương XIV: QUYẾT ĐỊNH QUẢN LÝ CỦA CƠ QUAN HÀNH CHÍNH NHÀ NƯỚC.....	288
I. KHÁI NIỆM, TÍNH CHẤT VÀ ĐẶC ĐIỂM QUYẾT ĐỊNH QUẢN LÝ CỦA CƠ QUAN HÀNH CHÍNH NHÀ NƯỚC.....	288
1. Khái niệm quyết định quản lý của cơ quan hành chính nhà nước.....	288
2. Tính chất, đặc điểm quyết định quản lý của cơ quan hành chính nhà nước.....	290

3. Sự khác nhau giữa quyết định quản lý của cơ quan hành chính nhà nước với giấy tờ hành chính, hành động có giá trị pháp lý	292
II. PHÂN LOẠI QUYẾT ĐỊNH QUẢN LÝ CỦA CƠ QUAN HÀNH CHÍNH NHÀ NƯỚC	294
1. Căn cứ để phân loại	294
2. Các loại quyết định quản lý của cơ quan hành chính nhà nước	294
3. Văn bản hóa quyết định quản lý của cơ quan hành chính nhà nước	300
4. Chức năng chung của văn bản quản lý hành chính nhà nước	300
IV. TÍNH HỢP PHÁP, HỢP LÝ TRONG QUYẾT ĐỊNH QUẢN LÝ CỦA CƠ QUAN HÀNH CHÍNH NHÀ NƯỚC	302
1. Các yêu cầu hợp pháp	303
2. Các yêu cầu hợp lý	304
V. QUY TRÌNH XÂY DỰNG, BAN HÀNH VÀ TỔ CHỨC THỰC HIỆN QUYẾT ĐỊNH CỦA CƠ QUAN HÀNH CHÍNH NHÀ NƯỚC	306
1. Quy trình xây dựng và ban hành quyết định của cơ quan hành chính nhà nước	306
2. Tổ chức thực hiện quyết định	310
3. Kiểm tra việc thực hiện quyết định	312
VI. ĐÌNH CHỈ, BÃI BỎ, KHÔI PHỤC LẠI TÌNH TRẠNG BAN ĐẦU DO THỰC HIỆN QUYẾT ĐỊNH QUẢN LÝ HÀNH CHÍNH GÂY RA	313
1. Đình chỉ, bãi bỏ quyết định quản lý hành chính	314
2. Khôi phục lại tình trạng ban đầu do việc thực hiện các quyết định trái pháp luật gây ra	315
3. Truy cứu trách nhiệm người có lỗi	316
4. Xử lý khi không thỏa mãn các yêu cầu về thủ tục	316
5. Xử lý đối với những quyết định không thỏa mãn yêu cầu hợp lý	317

VII. QUYỀN PHẢN KHÁNG CÁC QUYẾT ĐỊNH QUẢN LÝ HÀNH CHÍNH NHÀ NƯỚC BẤT HỢP PHÁP, BẤT HỢP LÝ.....	317
1. Các cơ quan hành chính nhà nước	317
2. Phương thức phản kháng quyết định quản lý hành chính nhà nước bất hợp pháp và đòi bồi thường sự tổn hại do các hành vi hành chính gây ra	318
Chương XV: THỦ TỤC HÀNH CHÍNH	319
I. QUAN NIỆM CHUNG VỀ THỦ TỤC HÀNH CHÍNH	319
1. Khái niệm về thủ tục hành chính	319
2. Những đặc điểm của thủ tục hành chính.....	322
3. Các nguyên tắc thực hiện thủ tục hành chính	323
II. CÁC QUY PHẠM VÀ QUAN HỆ THỦ TỤC LUẬT HÀNH CHÍNH.....	324
1. Quy phạm thủ tục Luật hành chính	324
2. Quan hệ thủ tục Luật hành chính	325
3. Chủ thể của thủ tục hành chính	327
III. CÁC LOẠI VÀ CÁC GIAI ĐOẠN CỦA THỦ TỤC HÀNH CHÍNH	329
1. Phân loại thủ tục hành chính.....	329
2. Các giai đoạn của thủ tục hành chính	333
IV. CẢI CÁCH THỦ TỤC HÀNH CHÍNH.....	335
PHẦN IV: KIỂM SOÁT ĐỐI VỚI HOẠT ĐỘNG HÀNH CHÍNH NHÀ NƯỚC	340
Chương XVI: NGUYÊN TẮC VÀ PHƯƠNG THỨC KIỂM SOÁT ĐỐI VỚI HOẠT ĐỘNG HÀNH CHÍNH NHÀ NƯỚC.....	340
I. QUẢN LÝ HÀNH CHÍNH NHÀ NƯỚC - ĐỐI TƯỢNG CỦA HOẠT ĐỘNG KIỂM SOÁT	340
1. Nguyên tắc quyền lực nhà	340
2. Các phương thức kiểm soát đối với hành chính nhà nước.....	342
Chương XVII: KIỂM TRA, GIÁM SÁT XÃ HỘI ĐỐI VỚI HỆ THỐNG HÀNH CHÍNH	346
I. KIỂM TRA CỦA ĐẢNG	346

1. Vai trò của Đảng trong kiểm tra đối với hoạt động hành chính nhà nước.....	346
2. Tính chất, nội dung kiểm tra của Đảng	347
II. HOẠT ĐỘNG GIÁM SÁT CỦA CÁC TỔ CHỨC XÃ HỘI VÀ CỦA CÔNG DÂN ĐỐI VỚI HÀNH CHÍNH (GIÁM SÁT XÃ HỘI).....	349
1. Giám sát của Mặt trận Tổ quốc Việt Nam	349
2. Giám sát của Công đoàn	349
III. THANH TRA NHÂN DÂN.....	352
IV. HOẠT ĐỘNG GIÁM SÁT CỦA CÔNG DÂN ĐỐI VỚI BỘ MÁY HÀNH CHÍNH NHÀ NƯỚC.....	354
1. Quyền giám sát của công dân đối với bộ máy hành chính nhà nước.....	354
Chương XVIII: HOẠT ĐỘNG GIÁM SÁT CỦA QUỐC HỘI, HỘI ĐỒNG NHÂN DÂN VÀ CỦA TÒA ÁN NHÂN DÂN	357
I. GIÁM SÁT CỦA QUỐC HỘI.....	357
1. Khái niệm giám sát của Quốc hội.....	357
2. Các hình thức giám sát của Quốc hội.....	358
II. GIÁM SÁT CỦA HỘI ĐỒNG NHÂN DÂN	360
III. HOẠT ĐỘNG GIÁM SÁT CỦA TÒA ÁN NHÂN DÂN	361
Chương XIX: HOẠT ĐỘNG thanh tra, KIỂM TRA CỦA BỘ MÁY HÀNH CHÍNH NHÀ NƯỚC ĐỐI VỚI HOẠT ĐỘNG HÀNH CHÍNH NHÀ NƯỚC	364
I. HOẠT ĐỘNG KIỂM TRA CỦA CÁC CƠ QUAN HÀNH CHÍNH NHÀ NƯỚC.....	364
1. Kiểm tra của các cơ quan nhà nước thẩm quyền chung.....	364
2. Kiểm tra chức năng và kiểm tra nội bộ.....	365
II. HOẠT ĐỘNG THANH TRA NHÀ NƯỚC.....	367
1. Khái niệm thanh tra	367
2. Hệ thống thanh tra nhà nước.....	367

3. Vị trí, tính chất pháp lý, thành phần của các cơ quan thanh tra	368
4. Thẩm quyền của cơ quan thanh tra nhà nước	370
4.1. Nhiệm vụ, quyền hạn của Thanh tra Chính phủ	370
4.2. Nhiệm vụ, quyền hạn của Thanh tra tỉnh	371
4.3. Nhiệm vụ, quyền hạn của Thanh tra huyện	372
4.4. Nhiệm vụ, quyền hạn của Thanh tra bộ	372
4.5. Thanh tra sở	373
5. Thủ tục thanh tra	374
Chương XX: GIẢI QUYẾT KHIẾU NẠI, TỔ CÁO	376
I. QUYỀN KHIẾU NẠI, QUYỀN TỔ CÁO - NHỮNG QUYỀN CƠ BẢN CỦA CÔNG DÂN	376
1. Sự hình thành, phát triển chế định pháp luật về quyền khiếu nại, tố cáo	376
2. Phân biệt giữa các quyền: yêu cầu, kiến nghị, khiếu nại, tố cáo của công dân	381
3. Những bảo đảm đối với quyền khiếu nại, tố cáo của công dân	389
4. Quyền của các bên tham gia quan hệ khiếu nại, tố cáo	394
II. TRÁCH NHIỆM VÀ THẨM QUYỀN CỦA CƠ QUAN, TỔ CHỨC, CÁ NHÂN CÓ THẨM QUYỀN TRONG XEM XÉT VÀ GIẢI QUYẾT KHIẾU NẠI, TỔ CÁO	398
1. Trách nhiệm của cơ quan, tổ chức, cá nhân giải quyết khiếu nại, tố cáo	398
2. Thẩm quyền giải quyết khiếu nại	398
3. Trách nhiệm của thủ trưởng các cấp, các ngành, các cơ quan, tổ chức trong việc giải quyết tố cáo	401
III. THỦ TỤC KHIẾU NẠI, TỔ CÁO VÀ THỦ TỤC GIẢI QUYẾT KHIẾU NẠI, TỔ CÁO	403
1. Quan niệm về thủ tục khiếu nại, tố cáo và thủ tục giải quyết khiếu nại, tố cáo	403

2. Các nguyên tắc khiếu nại, tố cáo và giải quyết khiếu nại, tố cáo	404
3. Thủ tục giải quyết khiếu nại, tố cáo.....	409
Chương XXI: TÀI PHÁN HÀNH CHÍNH	414
I. QUAN NIỆM VỀ TÀI PHÁN HÀNH CHÍNH.....	414
1. Khái niệm và bản chất tài phán hành chính	414
2. Tài phán hành chính - bảo đảm pháp chế và kỷ luật trong quản lý hành chính nhà nước	418
3. Đối tượng xét xử hành chính của tòa án.....	420
II. THẨM QUYỀN XÉT XỬ HÀNH CHÍNH CỦA TÒA ÁN.....	425
1. Phân biệt thẩm quyền của tòa án và thẩm quyền các cơ quan nhà nước khác trong việc giải quyết vụ việc hành chính.....	425
2. Thẩm quyền xét xử hành chính của tòa án nhân dân các cấp.....	427
III. CÁC NGUYÊN TẮC CỦA TỔ TỤNG HÀNH CHÍNH	430
1. Nguyên tắc pháp chế xã hội chủ nghĩa	430
2. Nguyên tắc mọi công dân, tổ chức, cơ quan nhà nước đều bình đẳng trước pháp luật.....	430
3. Nguyên tắc xét xử có hội thẩm nhân dân tham gia.....	431
4. Nguyên tắc xét xử, thẩm phán và hội thẩm độc lập và chỉ tuân theo pháp luật.....	432
5. Nguyên tắc xét xử công khai và xét xử tập thể, quyết định theo đa số	432
6. Nguyên tắc bảo đảm cho các dân tộc được dùng tiếng nói và chữ viết của dân tộc mình trước tòa án.	433
IV. CÁC GIAI ĐOẠN TỔ TỤNG HÀNH CHÍNH.....	433
1. Khởi kiện và thụ lý vụ án hành chính.....	434
2. Chuẩn bị xét xử	436
3. Xét xử sơ thẩm.....	436

4. Xét lại bản án và quyết định chưa có hiệu lực pháp luật theo thủ tục phúc thẩm	438
5. Xét lại bản án, quyết định đã có hiệu lực pháp luật theo trình tự giám đốc thẩm và hoặc tái thẩm	439
6. Thi hành bản án hành chính	440